

Jammerkast

EEN DRAAIORGEL HOOR JE DRIE BLOKKEN VERDEROP AANKOMEN. MIJN ENTHOUSIASME MEESTAL OOK. ALLEEN DAT LAATSTE VERDWIJNT ZODRA HET VOOR MIJN DEUR STOPT. IK NOEM EEN DRAAIORGEL PAS CULTUREEL ERFGOED ALS HET NIET IN MIJN STRAAT STAAT TE SPELEN.

'De Nederlandse straatorgelcultuur is officieel erkend als immaterieel erfgoed.' Ik trek mijn wenkbrauwen op. Ik verbrand bijna mijn lippen aan mijn iets te hete, zelfgemaakte cappuccinootje. De een noemt het een jammerkast. De ander krijgt er warme gevoelens bij. Ik behoor eerlijk gezegd tot allebei de kampen.

Ik hoor een draaiorgel al van drie straten afstand aankomen. Eerst die vage tonen. Dan het gerammel van het mechaniek. En de centenbakjes. Vervolgens mijn onvermijdelijke gedachte: daar heb je ze weer. Blijkbaar is het cultureel erfgoed. Afijn.

In Enschede nemen ze afscheid van stadsorgel De Tukker. Meer dan honderd jaar oud. Een orgel dat generaties heeft gespeeld

tijdens markten, evenementen en feestdagen. Nu verdwijnt het naar Engeland. Een stukje vroeger verdwijnt. Aiii.

Bij TOP zie ik dat ook. Waar vroeger de loopjongens de vrachtbrieven kwamen brengen, gaan deze nu digitaal de wereld over. Waar we vroeger een week wachtten op informatie, raken we nerveus als een track & trace drie minuten niet is geüpdatet. Ik voorop.

Johan Velbering verzorgde jarenlang het draaiorgel De Tukker. In Enschede. Vrijwilliger. Liefhebber. Bewaker van een traditie. Dàt vind ik bewonderenswaardig. Want het is veel makkelijker om iets nieuws te beginnen dan iets ouds in leven te houden. Natuurlijk begrijp ik dat niet alles kan blijven. Paard en wagen verdwenen ook. De

faxmachine. De videotheek. Mijn taille.

En misschien is dat wel waarom mensen afscheid nemen met een traan. Niet vanwege het orgel zelf. Maar vanwege alles wat eraan vastzit. De markten. Muziek. Traditie. Tijd.

Ik kijk naar de foto van De Tukker. Dan naar mijn laptop. Weer naar De Tukker. Euh... misschien hebben die oude draaiorgels mij toch iets geleerd. Niet alles hoeft sneller. Niet alles hoeft slimmer. En niet alles hoeft vervangen te worden. Al moet ik toegeven... niet De Tukker in mijn straat.

Liefs, Hetty